

Skat på skov

Af professor C. V. Prytz.

((Uden år))

Den økonomiske betydning, skatter til stat og kommune har for skatteyderne, mærkes tydeligt af den iver, med hvilken skattespørgsmål drøftes mand og mand imellem, især når det trækker op til nye skatter. Efterhånden som samfærdselsmidlernes udvikling har forøget og skærpet den gensidige konkurrence imellem de forskellige erhverv, synes disse alle at være bleven mere og mere følsomme over for skattepålæg.

Danmarks skovbrug danner i så henseende ingen undtagelse; derimod har vore skove i anden henseende haft ro i lange tider, idet selve skattegrundlaget, "skovskyld", var principielt uforandret indtil 1904, efter at det i 1688 var bleven fastsat efter skovens daværende evne til at afgive føde til svin, som selv opsøgte denne i skoven; 1 tønde skovskyldshartkorn blev lagt på det areal, som kunne afgive føde til 24 treårs svin; og der var taget det hensyn til skovens særlige økonomiske forhold, at der af skovskyldshartkorn kun svarede halvt så meget i skat som af ager og engs hartkorn.

Ved lov af 15. maj 1903 ændredes dette forhold helt; skov skulle herefter vurderes til ejendomsskyld, dvs. at der af den som af al anden fast ejendom skal svares skat af "værdien i handel og vandel". Herved bortfaldt den forholdsvise skattelempelse, vore skove hidtil havde haft; når en landejendom og en skovejendom har lige stor værdi i handel og vandel, skal de svare lige meget i skat.

Virkningen var en følelig forringelse af skovbrugets økonomi ikke blot i forhold til andre jordbrug, men også absolut; og den modvirkedes kun delvis og forbigående ved, at skovene i begyndelsen ikke blev vurderede særlig højt til ejendomsskyld. Senere er vurderingen og dermed skatterne steget meget stærkt; herved er der endvidere den ulempe, at man for skovens vedkommende praktisk talt helt mangler det udgangspunkt for og korrektiv på vurderingen, som faktiske salg giver.

Ad erfaringens vej kan det ikke oplyses, hvilken værdi skov i almindelighed har "i handel og vandel". Ejendomsskyldloven af 1903 gav derfor også den undtagelsesregel for skov, at værdien kan sættes

efter det årlige nettoudbytte ved "almindelig god drift". Men dermed er det ingenlunde givet, at de stedfundne vurderinger har været endda blot forholdsvis rigtige; thi således som skovbrugets årsregnskaber hidtil er bleven opstillede, giver de ingen oplysning om det vigtige spørgsmål, hvorvidt skovens vedforråd i de år, de brugte regnskaber omfatter, er bleven forøget eller holdt konstant eller er formindsket derved, at hugsten har været mindre, lig eller større end tilvæksten.

Endnu vanskeligere er vore skoves stilling bleven, efter at man har begyndt på at ville indføre "jordskyld" som skattegrundlag, dvs. at bruge værdien i handel ogandel af "den ubebyggede jord" til bestemmelse af skatterne også på skov og så tilmed, som det nedenfor skal blive påvist, vil regne med en urigtig, omtrent 3 gange for høj jordværdi. Agerjord og byggegrunde er jævnlig genstand for handel i nøgen tilstand, uden bygninger m.m.; men skovjord er jord med skov på, så "nøgen skovjord" er en selvmodsigelse; der hverken er forekommet eller vil forekomme nogen handel om skovjord for sig, så der kan heller ikke ad sædvanlig statistisk vej tilvejebringes noget erfaringstal for værdien af skovjord i handel ogandel. Når skat på skov skal grundes på jordskyld, må man derfor ved bestemmelse af jordens værdi gå frem ad andre veje end i andre jordbrug. I det følgende skal der da påvises en rationel fremgangsmåde til bestemmelse af skovjordens værdi svarende til ejendomsskyldlovens grundbegreb: værdien i handel ogandel.

Spørgsmålet om skat på skover hidtil ikke bleven fuldstændig gennemtænkt. Da ejendomsskyldloven af 1903 var under forberedelse, blev skovbrugets ønske om en rationel ordning afvist med, at der ikke var tid til at tage den sag op; den mentes at være for ubetydelig i sammenligning med de mange, store opgaver, som de nye skatteprincipper medførte også på andre områder. Derfor er vurderingen af skov til ejendomsskyld delvis, især til at begynde med, bleven bygget på et skøn, som vel har haft skovsagkyndig medhjælp, men ofte har savnet et fast udgangspunkt i virkeligheden. Af den grund er vurderingen usikker, hvad angår forholdet mellem skovbrug og andet jordbrug, medens den sagkyndige medhjælp har gjort den mere sikker i forholdet mellem de forskellige skovejendomme indbyrdes.

Den ændring i vore skoves skattemæssige stilling, som ejendomsskyldloven af 1903 medførte, har fremkaldt stærk trang til en

ny og rationel opstilling af skovbrugets regnskab; og den nu påtænkte overgang til jordskyld har end mere forøget denne trang. Men sådanne tidssvarende regnskaber foreligger endnu ikke, hvorfor tilstanden er præget af en høj grad af usikkerhed, som da også har givet sig udslag i sagens hidtidige gang.

Der er i 1919 foretaget nogle såkaldte prøvevurderinger, ved hvilke man vilkårligt fastsatte skovens jordværdi til 65-75%. Af ejendomsskyldværdien, uden at man havde noget som helst holdpunkt for denne bestemmelse. Dens uholdbarhed ses allerede deraf, at det som bindende forudsætning var givet, at man ved skovjordens værdi skulle forstå skovværdien minus vedmassens værdi; men enhver, der har kendskab til skoves salgsværdi, ved, at denne afhænger meget mere af vedmassen i skoven end af jordens kvalitet, fordi vedmassens værdi er langt større end jordens.

De sagkyndige, som havde med vurderingen at gøre, optrådte da også straks imod prøvevurderingernes "resultat"; men deres stilling var svag, fordi heller ikke de havde noget som helst fast udgangspunkt for deres skøn over forholdet mellem skovværdi og skovjordværdi. Det gik her som ved vurderingen til ejendomsskyld, at sagkundskaben formåede at klassificere skovene på en indbyrdes retfærdig måde, men svigtede over for spørgsmålet om skovenes stilling i forhold til andre jordbrug.

Ved vurderingen i 1920 mente de sagkyndige at kunne gå med til at sætte skovjordens værdi til c. 45% af ejendomsskyldvurderingen; men samtidig udtalte de åbent, at denne fastsættelse var sket på skøn og ikke gjorde fordring på at have truffet den virkelige jordværdi. Ved ansættelsen synes der da også at være taget hensyn til adskillige forhold, som strengt taget ikke vedrører den eksakte jordværdi. For det første forelå de urimeligt høje tal fra 1919-vurderingerne som officiel rettesnor; og selvom det ikke var muligt for de sagkyndige at komme op til så svimlende tal, så virkede disse dog som en stærk opfordring til at gå så højt som muligt. Endvidere gav de 45% en vis analogi med agerbrugets forhold og egnede sig derfor til at glide ind i helheden.

Men skovene er i høj grad brøstholdne ved at skulle svare skat efter dette skøn; thi som det nedenfor skal påvises, er det muligt for skovene at fremlægge pålidelige tal for jordens værdi og for, at de udgør en langt lavere procent af skovværdien. Skovbruget må

derfor af al magt protestere imod, at skovens jordværdi sættes, således som det for øjeblikket påtænkes, til 45% af skovværdien, dels fordi dette ville være uretfærdigt i sammenligningen med andre jordbrug, dels fordi skatter efter en så høj jordskyld kan bevises at ville umuliggøre økonomisk skovdrift under vore nuværende forhold. Men i et land med fredskovspligt må det være utænkeligt at pålægge skatter, som ruinerer skovene.

Ikke desto mindre er der blandt dem, der har indflydelse på sagen, en ret stærk stemning for at gå endnu højere op; ja, der findes endog talsmænd for den opfattelse, at skovens jordværdi bør sættes lig med ejendomsskyldværdien; dette sidste ville altså sige, at værdien af vedmassen regnes med til jordværdien.

En sådan opfattelse er imidlertid for det første i strid med den foran nævnte forudsætning for jordskyldvurderingen: at vedmassens værdi ikke skal regnes med; skovens træer svarer til agerbrugets afgrøder og inventar. For det andet er den i strid med virkeligheden, idet omtrent halvdelen af Danmarks nuværende skovareal er frembragt på bar jord i løbet af de sidste knap 100 år; de mennesker, som har sat arbejde og penge ind på at lave nye skove, har måttet vente længe på overhovedet at få nogen indtægt heraf; de har først fået det, da vedmassen blev så stor og værdifuld, at der blev noget at tage af; og det har varet mange år. De mennesker ved på første hånd, at vedmassen er meget mere værd end jorden; og de ville hurtig gå fallit hvis de skulle svare jordskyld også af det vedforråd, de selv har frembragt på den oprindelig nøgne jord.

Udgangspunktet for den her omtalte opfattelse af skovens jordværdi er da også hentet fra de såkaldte gamle skove, og er en uklar mening om, at disse skoves vedforråd er et "naturgode", overleveret gratis til nutiden fra en fjern fortid.

Denne mening vidner om ukendskab til dansk skovbrug. Der findes i Danmark overhovedet ikke nogen skov, som kan kaldes naturskov, hvad enten man tager dette begreb naturhistorisk eller økonomisk. Enhver af vore skove har sit præg af den behandling, mennesker i tidens løb har givet den, og alle de nuværende træsamfund i vore skove er frembragt ved, at mennesker har sat arbejde og penge ind på at lave dem; dette gælder de 100-årige egebevoksninger med deres hasselunderskov lige så vel som den yngste granplantning. Der

er i så henseende ingen forskel på gammel og ny skov; hvad der er ret for den ene slags, er det også for den anden.

Endelig er opfattelsen i strid med både nutiden og fremtiden. Enhver skovejjer kan tage så at sige hele vedmassens værdi ud af sin skov i løbet af en kort årrække uden at forringe skovjordens værdi som produktionsfaktor og uden at komme i strid med fredskovsbestemmelsen. Derimod vil næppe noget fornuftigt menneske indlade sig på at sætte arbejde og penge i stor stil ind på at lave skov på ny, hvis det vedforråd, han derved frembringer, skal beskattes som en del af jordværdien.

Selv de skrappeste lovbestemmelser vil ikke i længden kunne tvinge mennesker til at drive skovbrug, når dette ruinerer dem økonomisk. Følgen ville uvægerligt blive, at megen skov i Danmark ville forsvinde, og det er som sagt utænkeligt i et land, hvor begrebet fredskov er så rodfæstet i den almindelige bevidsthed som her i Danmark. Vi har så vist ikke for megen skov i landet; der er al grund til, at staten vedblivende støtter skovanlæg og fremhjælper skovdrift, bl.a. ved rimelige skattebestemmelser, så meget mere som de senere års lovgivning på andre områder (Len og stamhuse) i høj grad har svækket vort skovbrugs stilling.

Således som forholdene er i øjeblikket, kan der næppe blive tale om, selvom skovbrugerne ønskede det, at holde skovene uden for de kommende skattelove med deres krav om jordskyld. På den anden side er det givet og erkendt, at skovens jordværdi ikke kan fastsættes på samme måde som værdien af jord til agerbrug eller til bebyggelse. Derfor må spørgsmålet om skovens jordværdi løses på anden måde.

Såvel i ejendomsskyldloven som i de nu foreslåede nye skattelove er der den grundtanke, at det i alle tilfælde er "værdien i Handel og vandel" der skal lægges skat på. Når denne tanke skal overføres på skovens jordværdi, mangler der som foran nævnt, et fast, erfaringsmæssigt udgangspunkt for det skøn, ved hvilket den skattepligtige værdi skal fastsættes i det enkelte tilfælde; derfor må det fornødne holdepunkt tilvejebringes på anden måde.

Der gøres almindeligvis den forskel på jordværdi og andre værdier i et jordbrug, at den første regnes overvejende at være frembragt af "samfundet", medens de sidste siges at være frembragt af det eller de mennesker, som hidtil har drevet det pågældende jordbrug; disse

andre værdiers størrelse er derfor – bortset fra konjunktursvingninger – givet med mængden af det arbejde og de kapitaler, som er sat ind i bygninger, besætning og inventar, for slet ikke at tale om afgrøden.

Som foran nævnt er den nuværende vedmasse i vore skove netop frembragt ved, at mennesker har sat arbejde og penge ind i skovbruget. Ved vurderinger i skatteøjemed spørges der imidlertid hverken over for skovbruget eller over for andre jordbrug om indsatsens faktiske størrelse på den enkelte ejendom, men derimod om, hvor meget det i øjeblikket ville være nødvendigt at sætte ind for at tilvejebringe de til almindelig god drift påkrævede bygninger, besætning, inventar osv. For skovens vedkommende bliver da spørgsmålet det: hvor meget ville det under de nu forhåndenværende forhold (arbejdspriser, vedpriser, driftsmåder osv.) koste at frembringe det vedforråd, som er nødvendigt for "almindelig god drift" af den pågældende skovejendom. Almindelig god skovdrift betyder, at skovens værdier bruges på rationel måde i vedvarende drift med årlig benyttelse under den for al herhen hørende skattevurdering gældende hovedforudsætning, at værdierne hverken forøges ved indskud af ny kapital eller formindskes ved udtagning af kapital.

Selv med de hidtil fulgte fremgangsmåder ved bogføring og regnskab i skovbruget er der tilvejebragt et meget rigeligt materiale af oplysninger om størrelsen af vedforrådets produktionsomkostninger; thi arbejdet år ud og år ind i vore skove består netop i, at der frembringes nye træsamfund og opspares vedkapital til stadig erstatning for den vedmasse, som ved hugsten tages ud af skoven. Hermed er der givet en af de nødvendige forudsætninger for en rationel bestemmelse af skovjordens værdi.

Skovens samlede værdi, svarende til ejendomsskyldvurderingen, er lig jordens værdi plus vedmassens produktionsværdi, $sk_m = mJ + fm$ kroner pr. m ha, således at man finder jordværdien ved fra ejendomsskyldvurderingen at trække forrådets rimelige produktionsomkostninger. Det er derfor størrelsen af disse sidste, det gælder om at finde som gældende under de i det foranstående givne forudsætninger for vurdering i skatteøjemed.

Formet i matematiske udtryk ser sagen således ud:

Skovværdien

$$Sk_m = mJ + F_m = (H_m + \sum G_x - K - ms) / O \cdot Op.;$$

Vedforrådets produktionspris

$$F_m = (K + J + r / O \cdot Op) (1 \cdot Op^m - 1 / O \cdot Op) - m (J + r / O \cdot Op) - \sum G_x (1 \cdot Op^{m-x} / O \cdot Op)$$

hvoraf man let finder jordens værdi

$$J = [H_m + \sum G_x \cdot Op^{m-x} - K \cdot Op^m - m(s - r)] / [(1 \cdot Op^m - 1) - r / O \cdot Op.]$$

I disse udtryk betyder H_m værdien af den vedmasse, som står på 1 ha med m år gamle træer, idet disse høstes, fordi de er "modne"; G_x er værdien pr. ha af de træer, som tages ved udhugning i et træsamfund, som er x år gammelt; x er mindre end m ; K er den udgift pr. ha, der udredes for at frembringe et nyt træsamfund dér, hvor man har høstet det modne træsamfund; s er de årligt løbende udgifter pr. ha i vedvarende skovbrug, til administration, skatter, vedligeholdelse af bygninger, veje, redskaber osv.; r svarer til s , men gælder kun for det tidsrum, i hvilket vedforrådet frembringes; p er den rente, ejeren skal have af sine i skoven indsatte penge. Sk_m og F_m gælder for m ha, J for 1 ha. Om H_m og G_x må endnu tilføjes, at de er hovedskovningens og udhugningens værdi netto på roden, dvs. salgsindtægten minus alle udgifterne til indvinding og salg.

De her brugte matematiske udtryk omfatter, som enhver let vil kunne overbevise sig om, alle de størrelser, der overhovedet forekommer i skovbrugets årsregnskab. Når man vil bruge de matematiske udtryk til praktiske formål, indsætter man da netop også tal, som er hentede fra det pågældende skovdistrikts regnskaber, helst middeltal for en årrække, hvis længde svarer til udregningens formål.

Denne sidste regel gælder for alle udgiftsstørrelserne samt for vedpriserne, men ikke umiddelbart for de vedmængder som indgår i H_m og G_x . Den hele udregning må nemlig foretages for hver træart (bøg, eg, rødgran osv.) for sig; men på det enkelte skovdistrikt forekommer den enkelte træart næsten altid således, at tilstanden ikke svarer til den foran omtalte, almindelige hovedforudsætning: at driften i de år, skatteansættelsen skal omfatte, hverken forøger eller formindsker den forhåndenværende værdi, i dette tilfælde af vedforrådet.

For at svare til denne forudsætning, skulle træarten (driftsklassen) indtage lige store arealer i enhver alder fra nul til m , medens der

i virkeligheden er i ét tilfælde for lidt, i et andet for meget af enten gamle eller mellemaldrende eller unge træsamfund. Til forudsætningen svarer derimod de tal, der findes i de såkaldte tilvækstoversigter; og de opstilles netop særskilt for hver træart. Derfor tager man vedmasserne til Hm og gx fra en tilvækstoversigt for den pågældende træart, opstillet for selve det skovdistrikt, udregningen skal gælde; en sådan er nemlig udtryk for virkningen både af de stedlige livsvilkår (jordbund, terræn og vejrlig) for træarten og af den behandling, skoven hidtil har fået fra menneskers side.

Der er nylig offentliggjort en stor samling danske tilvækstoversigter¹, og de er da brugt her til udregning af skovens og skovjordens værdi i kr. pr. ha for hver af vore 3 hovedtræarter, bøg, eg og rødgran på meget forskellige voksesteder og under meget forskellig skovbehandling, således at udregningens gennemsnitsresultater må siges at svare godt til vore skoves nuværende tilstand som helhed.

I udregningen er brugt de vedpriser (netto på roden), som er fundne for bøg og eg af 20 års (1899-1918) regnskaber for Det Petersgårdske Skovdistrikt; for rødgranprisernes vedkommende forelå der intet brugbart regnskabsmateriale, hvorfor de er skønnede. – For at give resultater der er nemt brugelige på forskellige skovdistrikter, selvom disse frembyder store forskelligheder i driften og dermed i driftsudgifterne, er udregningen gennemført med forskellige størrelser for kulturudgiften, nemlig 500, 400, 300 200 og 100 kr. pr. ha, og ligeledes for de løbende årlige udgifter, s, nemlig 40, 30, 20 og 10 kr. pr. ha.

Rent eksempelvis skal her gengives resultaterne fra et enkelt skovdistrikt:

Petersgård 1918. m = 86 år. p = 4 %.

s	Skovværdi når			Jordværdi når		
	k=300	k=200	k=100	k=360	k=200	k=100
40		774	803		24	128
30		1024	1053		55	158
20		1274	1303		85	190
10	1494	1524	1553	12	116	219

---

¹ I. M. Dalgas: Tilvækst- og udbytteoversigter over danske skovtræer; Kjøbenhavn 1920. Landbohøjskolens Forlag.

Til oplysning om pålideligheden af det grundlag, på hvilket slutningsresultaterne hviler, skal her nævnes alle de tilvækstoversigter, som er blevet brugt til udregningen. For hver af dem gengives da middeltallet af de fundne, positive jordværdier og ligeledes middeltallet af de dertil svarende skovværdier, samt forholdet mellem disse to middeltal, idet jordværdien udtrykkes i procent af skovværdien. (se omstående tabel.)

Der er stor forskel mellem de absolutte tal for løvtræerne og dem for rødgran; den hidrører for en væsentlig del fra vedpriserne, som for rødgranens vedkommende er skønnede og vistnok sat adskilligt højere, end de vil blive i de nærmest kommende år.

De tre træarters mængdeforhold i vore skove svarer nogenlunde til antallene af ovennævnte oversigter: 18-5-10, så man med grund kan tage middeltallene af de fundne resultater som gældende for vore skove som helhed. Derfor multipliceres gennemsnittet for bøg med 18, for eg med 5 og for rødgran med 10, hvorefter summen af de 3 størrelser divideres med 33. Man får da som slutresultat en skovværdi af 1509 kr. pr. ha, en skovjordværdi af 214 kr. pr. ha, og forholdet mellem dem til 14,2%

Bøg

Oversigt ²	Skovværdi Kr. / ha	Jordværdi Kr. / ha	%
Vilhemsborg	605	75	12.4
Vallø	747	73	9.8
Langeland 1908	803	84	10.5
Glorup	824	98	11.9
Zeuthen	948	117	12.3
1. Sorø	950	92	9.7
Holsteinborg	779	105	13.5
Herlufsholm	870	117	13.4
A. Oppermann II	876	114	13.0
Stenderup	915	138	15.1
Odsherred	897	167	18.6
Thurø	934	101	10.8
Langeland 1890	942	94	10.0
A. Oppermann I	1074	142	13.2
Petersgård 1899	1181	114	9.7
- do - 1918	1200	110	9.2

² Navnene er de samme, som Dalgas har brugt i sin forannævnte samling.

A. Oppermann III	1190	208	17.5
Gjorslev	1320	154	11.7
I gennemsnit	948	117	12.3

Eg

Oversigt ³	Skovværdi Kr. / ha	Jordværdi Kr. / ha	%
Vemmetofte	772	47	6.1
Jægersborg Hegn ..	728	45	6.2
Holsteinborg	1029	108	10.5
Petersgård 1918	1356	125	9.2
Stenderup	1695	219	12.9
i gennemsnit	1116	109	9.

Rødgran.

	Skovværdi Kr. / ha	Jordværdi Kr. / ha	%
2. Kronborg	1286	138	10.7
God hede	1402	99	7.1
Herlufsholm	1630	334	20.5
1. Sorø	1728	192	11.1
Fyn III	1984	244	12.3
Holsteinborg	2919	519	17.8
Brahetrolleborg 1896	3226	544	16.9
Fyn il	3619	589	16.3
Brahetrolleborg 1909	4148	755	18.2
Fyn	5232	990	18.9
I gennemsnit	2717	440	16.2

I det her meddelte er der påvist en fremgangsmåde til rationel bestemmelse af skovjordens værdi, svarende til skattelovens begreb "værdien i handel og vandel" samt til den givne forudsætning om, at jordværdien er skovværdien minus vedmassens værdi. Det fundne slutresultat gælder for dansk skov i almindelighed; men i de til grund liggende tal fra de enkelte oversigter, således som de er viste i foranstående eksempel: bøg på Petersgård 1918, vil der findes god vejledning til at skønne skovværdi og jordværdi på et hvilket som helst skovdistrikt; disse tal vil derfor blive offentliggjort andet steds.

Tilbage står da blot det spørgsmål, hvorledes den her foreslåede fremgangsmåde kan bruges i de tilfælde, hvor den enkelte træart

³ Navnene er de samme, som Dalgas har brugt i sin forannævnte samling.

(driftsklasse) har et uregelmæssigt aldersklasseforhold, idet der er for lidt eller for meget af enten gamle eller mellemaldrende eller unge træsamfund i skoven.

Det er næppe rimeligt her at komme ind på tekniske enkeltheder i de pågældende udregninger i til oplysning skal der meddeles et enkelt eksempel:

En bøgdriftsklasse, hvis aldersklasser omfatter	og indeholder				
	enten ha	eller ha	eller ha	eller ha	eller ha
1 - 20 år	30	10	30	10	20
21 - 40 år	20	30	10	30	10
41 - 60 år	10	20	30	10	30
61 - 80 år	30	10	20	30	10
81 - 100 år	10	30	10	20	30
har en skovværdi/ha	1073	1955	1115	1609	1947
Hvoraf jordværdien udgør	15,1%	8,3%	14,5%	10,1%	8,3%

Altså i gennemsnit af de 5 tilfælde 11.3%.

De i det foregående opførte skovværdier omfatter ikke hele den vedmasse, der findes i vore skove, og som indgår i ejendomsskyldvurderingen. Ved brugen af tilvækstoversigterne er det nemlig forudsat, at det "modne", m år gamle træsamfund fjernes med ét slag; men i virkeligheden lader man en del af de gamle træer blive stående i nogle år over den unge opvækst som "spredt gammel masse". Denne er der intet udtryk for i de foranstående tal, og derfor er de fundne skovværdier snarest for små medens jordværdien bliver upåvirket. Det kan da siges med fuld sikkerhed, at vore skoves jordværdi praktisk talt ikke når op over 15% af skovens ejendomsskyldværdi.

Til sammenligning oplyses, at man i Sverige officielt regner med, at skovens jordværdi udgør 18% af skovens samlede værdi, og at dette tal er fremgået af udregninger, der er udført på lignende måde som foranstående. Det svenske resultat er sat som gældende for hele landet, såvel mod nord som i Skåne, hvilket sidste har særlig interesse for os, da Skånes forhold meget ligner vore.

Men når forholdet er det, at jordværdien med fuld sikkerhed kan udregnes til c. 15% af hele værdien, må skovbruget have krav på, at

dette tal respekteres, og skovene må værges mod de forskellige livsfarlige skøn, der svinger mellem 45 og 100%, medens sandheden er 15; vore skoves hele eksistens afhænger af, at dette skattegrundlag godkendes. Når forholdet først er klarlagt, turde det også være overensstemmende med det store flertals ønske her i landet, at vore skove ikke ødelægges, og at de atter kan få de rolige livsvilkår, som har bragt dem fremgang i de sidste 100 år.

Hvad mangelen på økonomiske skovbrug betyder, kan man lære i England. Før krigen følte man der ikke savnet stærkt; men under krigen blev det næsten et livsspørgsmål for landet; og nu er man i England ivrigt optaget af at lave ny skov i stor stil.